

Räkna hem ekologiska investeringar

- värdering av naturens nyttor i Helsingborg

Fredrik Bengtsson
Översiktsplaneavdelningen
Stadsbyggnadsförvaltningen

HELSINGBORG

Att fundera på...

- Värdering av ekosystemtjänster eller snarare fokusering på mångfunktionalitet?
- Kan stadsbyggnad gå från förlust till förstärkning av ekosystemtjänster?

- Några tidigare arbete med ekosystemtjänster
- Balanseringsprincipens metod
- Investeringar i ekosystemtjänster

Tidigare arbete

Miljökapital – miljöskuldsberäkning 1995

Tillgångar

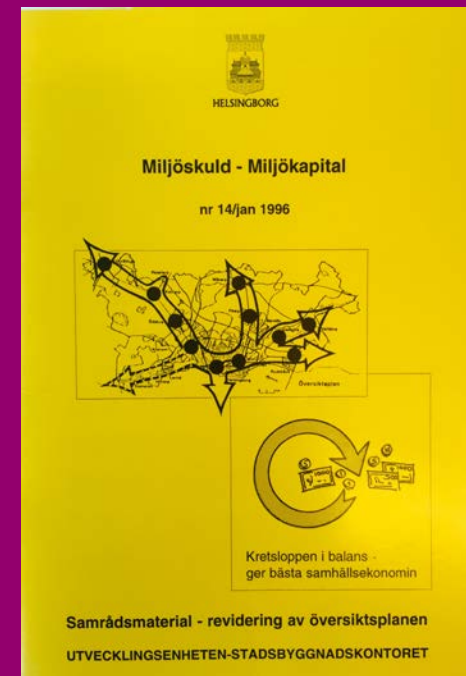
- Rekreation
- Markvärde
- Vattenmagasin
- Biodiversitet

9400 miljoner

Skulder

- Klimatförändring
- Kadmium i åkermark
- Humusbrist i åkermark
- Förorenad mark
- Övergödning
- Försurning

4600 miljoner

Grönstrukturprogram för Helsingborg

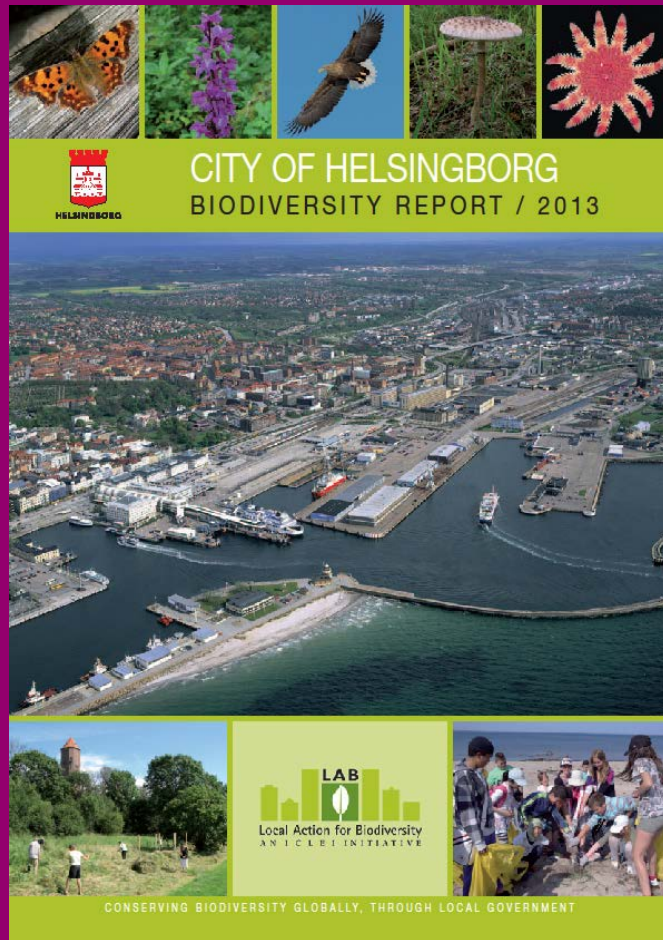
Ett attraktivare,
hälsosammare och
hållbarare
Helsingborg

LAB - local actionplan for biodiversity

Ett ICLEI-projekt om ekosystemtjänster och biologisk mångfald

Rapport om naturtillståndet

Handlingsplan på gång

- Stadens robusthet
- Jordbruket
- Invasiva arter
- 3 konkreta projekt

Friska ekosystem är grunden för hållbara städer

Sammanfattning

- Vi har värderat naturen/miljön länge – både tillgångar och skulder
- Konkretiseringen och tillämpningen ökar – bra!
- Biologisk mångfald och friska ekosystem är grunden för hållbarhet

Balanseringsprincipen - historik

Politisk motion 1999

Grön balansering i Helsingborgs stad

Samarbete med Lund och Malmö

Rapport 2003

KF-beslut 2007

Tillämpning och utarbeta metodik

Plangruppens beslut om metod 2014

Varför en metod för balansering?

- Gemensam syn på värdet
- Flexibilitet vid val av åtgärder
- Smidigare process
- Större likhet i process
- Exploatörens kostnad kopplas till intrånget inte val av åtgärder
- Förutsägbarhet av kostnader i tidigt skede

Principens olika steg

1. Undvika

Lokaliseringsprövning i
plangrupsberedning och
plangrupp

2. Minimera

Disposition och reglering i
detaljplanen

3. Utjämna

Åtgärder i planområde på
allmän platsmark

4. Ersätta

Pengar avsätts för åtgärder
på annan plats vid exploatering
av stadens mark.

Metodik

1. Inventera

Funktion	Typ av funktion	Bedömning av områdets rekreativa funktion	Bedömning av områdets ekologiska funktion	Bedömning av påverkan
Utsiktsområde	Ja		1 2 3	
	Nej		4 5 6	
Lek	Ja		1 2 3	
	Nej		4 5 6	
Kulturlandskap	Ja		1 2 3	
	Nej		4 5 6	
Grönstruktur	Ja		1 2 3	
	Nej		4 5 6	
Mötesplats	Ja		1 2 3	
	Nej		4 5 6	
Läroplatser	Ja		1 2 3	
	Nej		4 5 6	
Special	Ja		1 2 3	
	Nej		4 5 6	

2. Räkna om

	Liten påverkan på rekreativa värden	Måttlig påverkan på rekreativa värden	Stor påverkan på rekreativa värden
Liten påverkan på naturvärden och ekologiska tjänster	0,2-0,5	0,5-0,8	0,7-1,0
Måttlig påverkan på naturvärden och ekologiska tjänster	0,5-0,8	0,7-1,0	0,9-1,5
Stor påverkan på naturvärden och ekologiska tjänster	1,0-2,0	1,5-2,5	2,0-3,0

3. Bedöm läge

4. Beräkna

balanseringsvärdet

Yta x Påverkansfaktor x Områdesvärde = Balanseringsvärde

Y _____ x P _____ x O _____ = _____ Kr

5. Föreslå kompensationsåtgärder

HELSINGBORG

Exempel 1 - Detaljplan för punkthus med bostäder

Påverkat område: parkmark samt mindre grönytor på kvartersmark
Gräsytor med enstaka uppvuxna träd och en mindre fotbollsplan
Marken ägs av Helsingborgs stad/Helsingborgshem

Exempel 1 - resultat

Kompensationsåtgärder:

- Nyplantering av träd i närområdet
- Utveckling av parken med ekologiska mervärden
- Multiarena för bollsporter

HELSINGBORC

Exempel 2 - Detaljplan för förskola

Påverkat område: parkmark

Gräsytor med uppvuxna träd, paviljong för parklek och äldre lekplats.

Marken ägs av Helsingborgs stad

Exempel 2 - resultat

Kompensationsåtgärder:

- Återställa parkmark där paviljongen är idag
- Plantera nya träd
- Rusta upp gångstigar, belysning, möbler, fotbollsmål, med mera.

Sammanfattning

- Metoden innebär en tydlig process
- De första stegen viktigast – undvika och minimera!
- Utjämna och ersätta är beroende av vem som är markägare

Ett grönare Helsingborg

- handlingsprogram för grönstruktur

- Förverkliga grönstrukturprogrammets ambitioner
- Investera cirka 12 miljoner per år fram till 2021
- Förbättra, nyanlägga, överbrygga, informera och marknadsföra
- Dialog med allmänhet och markägare
- Både tätort och landsbygd
- Park, natur och stråk

Biologisk förbättring

- anläggning av äng, sandbädd, mulmholk, högstubbe i finpark...

Upplevelser och aktiviteter

- Drömskogen

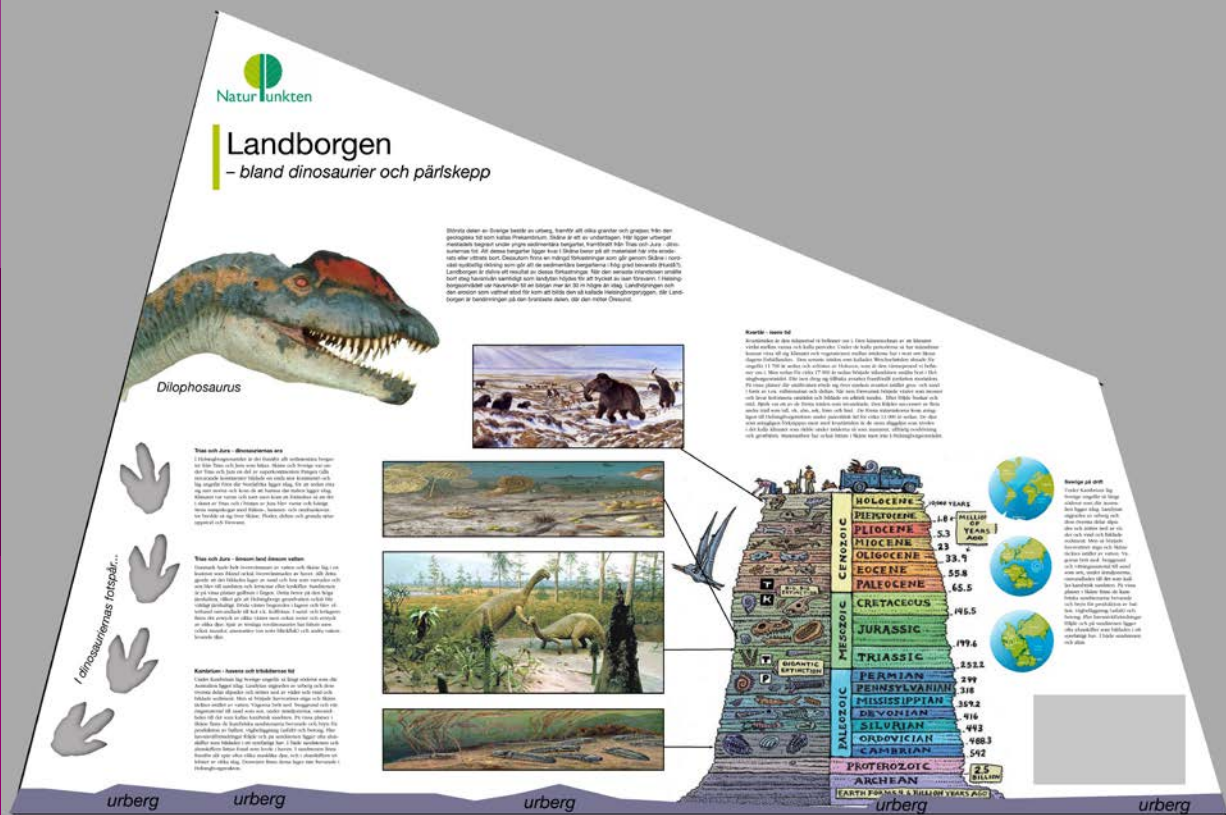
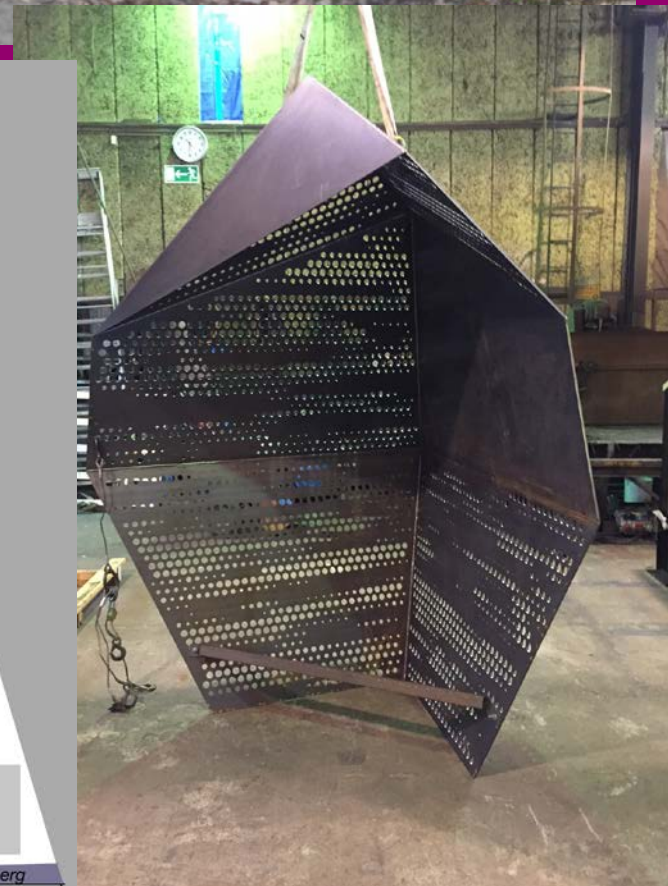

Nyanläggning av natur

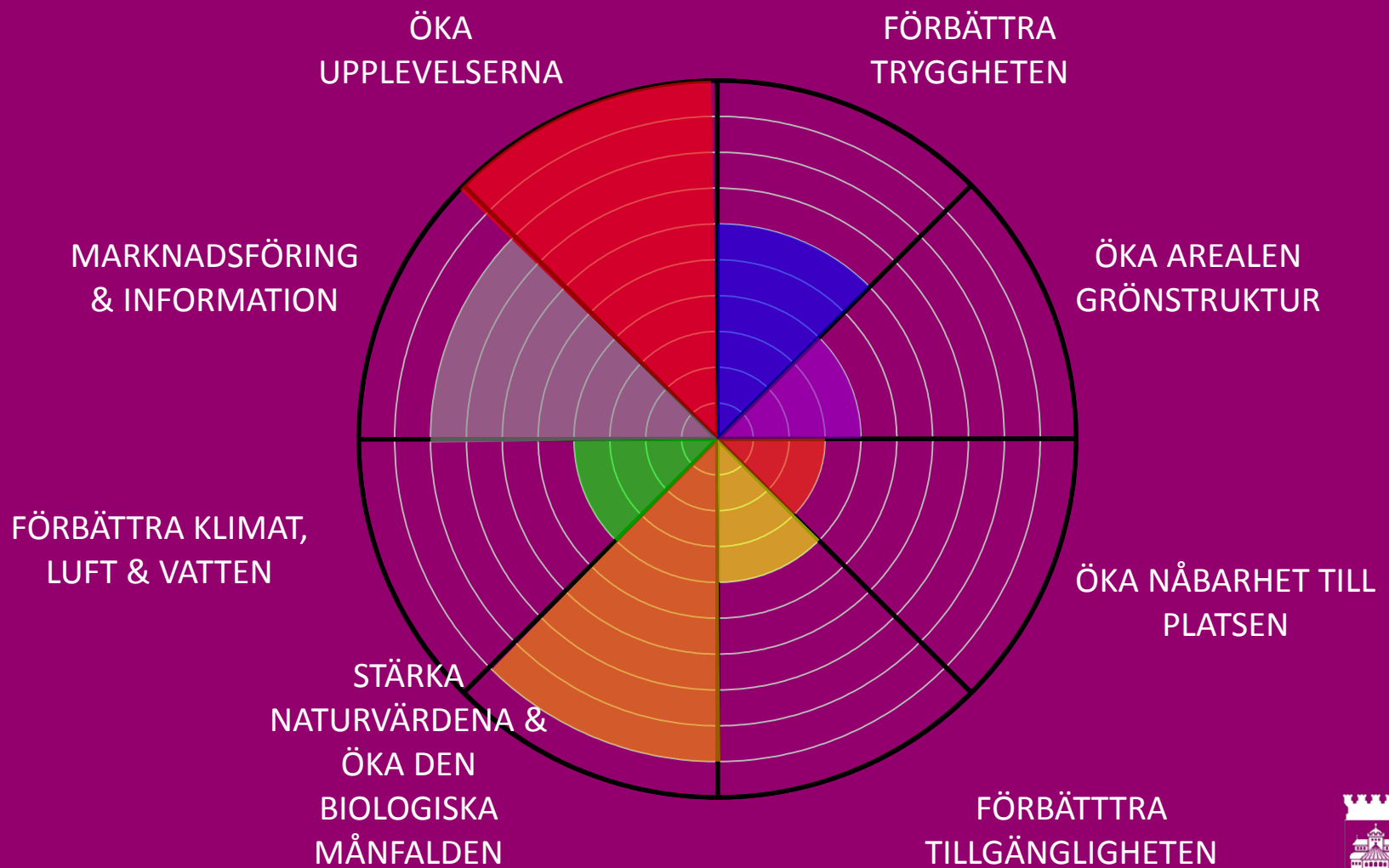
- brynplantering på åkermark

- naturpunkt geologi, sandmark

Bedömning av värdena i varje projekt

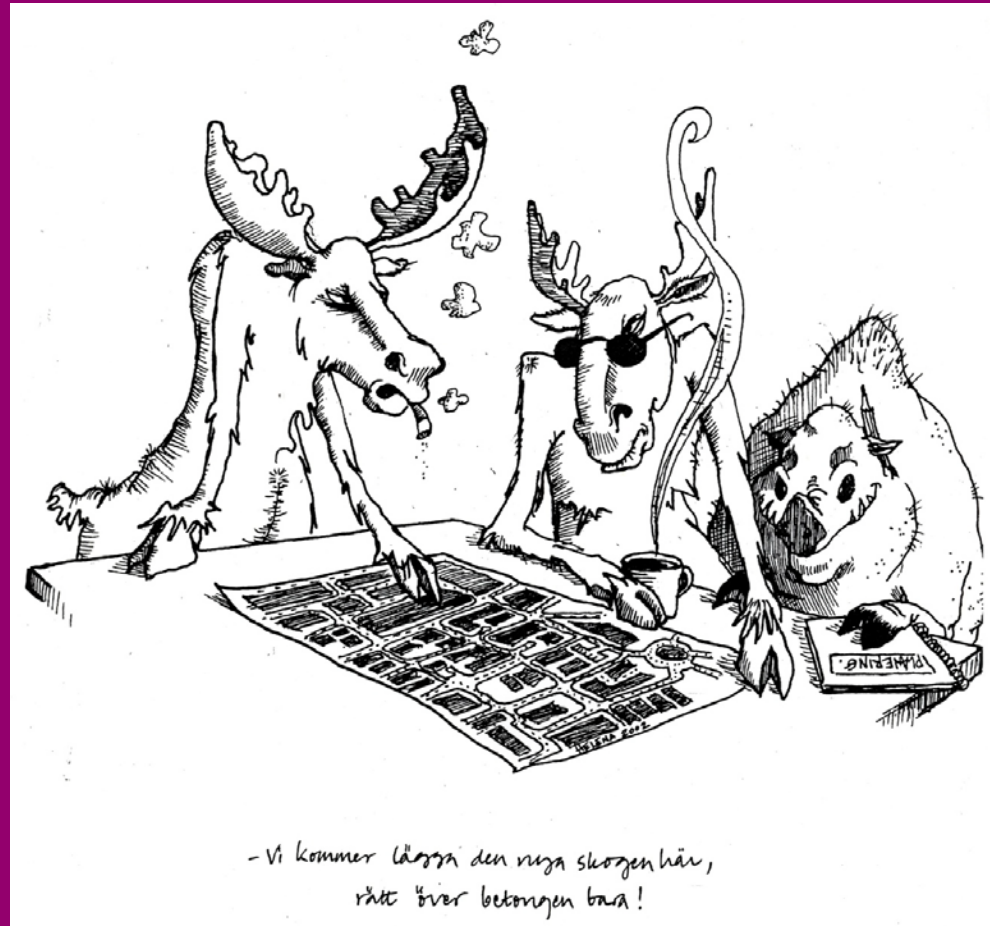
Sammanfattning

- Investering och förbättring sker enklast på befintlig park eller naturmark
- Svårare att nyskapa natur eller park
- Rekreativa värden är det som allmänheten främst efterfrågar, de andra värdena får vi arbeta för

Vad är skillnaden?

Egentligen klassisk fysisk planering och naturvårdsarbete. Men ekosystemtjänstbegreppet tvingar oss att inta ett annat perspektiv!

Tack!

fredrik.bengtsson@helsingborg.se

HELSINGBORG